

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Імені Дмитра Моторного
Кафедра «Рослинництва та садівництва імені професора В.В.Калитки»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри рослинництва та садівництва
імені професора В.В.Калитки
к. с-г. н., доц. Максим КОЛЕСНИКОВ
«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ВВЕДЕННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ”

для здобувачів вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 201 «Агрономія» за ОПІ «Агрономія»
(на основі повної загальної середньої освіти)
факультет агротехнологій та екології

2022–2023 рік

Робоча програма «Введення до спеціальності» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 201 «Агрономія» за ОПП «Агрономія» (на основі повної загальної середньої освіти). – Запоріжжя, ТДАТУ, 2022. – 10 с.

Розробники: Ольга АЛЕКСЄЄВА, к. с.-г. н., доцент, Ірина ЮДИЦЬКА, асистент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри Рослинництва та садівництва імені професора Калитки В.В.

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Завідувач кафедри рослинництва та садівництва імені професора Калитки В.В.

к. с.-г. н., доц. Максим КОЛЕСНИКОВ

Схвалено методичною комісією факультету АТЕ за спеціальністю 201 «Агрономія» за ОПП «Агрономія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова, доц. Любов ЗДОРОВЦЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових модулів -2	Спеціальність: 201 «Агрономія»	Курс	Семестр
Загальна кількість годин - 120 годин		1-й	1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 2 год. самостійна робота студента – 6,1 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	10 год.
		Практичні заняття	10 год.
		Самостійна робота	100 год.
		Форма контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна – введення до спеціальності є обов'язковою у професійній підготовці здобувачів вищої освіти.

Об'єктом вивчення дисципліни є методика і організація науково-дослідної роботи студентів.

Предметом вивчення є: методики наукового дослідження, класифікація методів наукового дослідження, наукові факти та їх роль у науковому дослідженні, наукові гіпотези, їх обґрунтування; стратегія і тактика наукових досліджень, організація наукових досліджень в рослинництві, правові основи у сфері захисту рослин.

Метою вивчення дисципліни є:

- одержання здобувачами знань методики і організації наукових досліджень та придбання навичок дослідницької роботи в агрономії;
- ознайомлення студентів з особливостями вищої освіти, ВУЗу, в якому вони навчаються;
- формуванню в них уявлень про агрономію як науку і її зв'язок з іншими науками;
- визначення основних аспектів базових технологічних дисциплін при підготовки фахівців напрямку “Агрономія” і можливість працевлаштування випускників за спеціальністю “Агрономія”.

Завдання дисципліни — надати здобувачам теоретичних знань і практичних вмінь з організації та проведення науково-дослідних робіт в галузі рослинництва.

Передбачає знання:

- історії виникнення і розвитку агрономії, як науки ;
- зв'язок агрономії з іншими науками;
- специфічність сільського виробництва в галузі рослинництва ;
- особливості навчання у вищій школі.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними **компетентностями**:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми пов'язані з хворобами рослин, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції захисту рослин.

Загальні компетентності

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності

ФК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані в галузі сільськогосподарського виробництва

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.
- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.
- **керування часом:** уміння справлятися із завданнями вчасно.
- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.
- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.
- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. «Значення і особливості вищої освіти».

Тема 1-2. Система вищої освіти в Україні. Значення, завдання і особливості вищої освіти. Агрономічні спеціальності та спеціалізації. Структура аграрного навчального закладу. Особливості організації учбового процесу у вищій школі.

- 1-2.1. Кредитно-модульна система організації навчального процесу.
- 1-2.2. Права і обов'язки студента вищої школи.
- 1-2.3. Основи бібліотечно-бібліографічних знань.
- 1-2.4. Основні форми навчання.
- 1-2.5. Навчальні і виробничі практики.
- 1-2.6. Самостійна робота студентів.
- 1-2.7. Громадська робота студентів і студентське самоврядування.

Змістовий модуль 2.: «Розвиток агрономічної науки. Значення і стан основних агрономічних галузей у народному господарстві».

Тема 3. Поняття про агрономію і її зв'язки з іншими науками.

- 3.1. Поняття про агрономію і її зв'язки з іншими науками.
- 3.2. Основні закони агрономії
- 3.3. Програмування врожаю
- 3.4. Виникнення землеробської техніки. Технічний прогрес в механізації обробітку ґрунту.

Тема 4. . Історія розвитку агрономії як науки

- 4.1. Виникнення землеробства як галузі.
- 4.2. Вклад вітчизняних вчених у становлення агрономії.
- 4.3. Наукові підходи до раціонального використання земельних ресурсів України. Помологічні праці вчених садівників.

Тема 5. Особливості і значення сільськогосподарського виробництва

- 5.1. Основне призначення сільського господарства.
- 5.2. Особливості сільськогосподарського виробництва в порівнянні з іншими галузями народного господарства.
- 5.3. Стан рослинництва в світі і в Україні за останні 10 років.
- 5.4. Значення основних сільськогосподарських польових культур як продуктів харчування людини, корму для тварин, сировини для переробної промисловості і біоенергетичних ресурсів країни.

5.5. Стан овочівництва, плодівництва і виноградарства в світі і Україні і основні напрямки їх розвитку.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовні модулі та їх кредитування в курсі «Введення до спеціальності»

Номер тижня	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
		годин			балів
		лекції	ПЗ	СР	
Змістовий модуль 1.: «Значення і особливості вищої освіти і розвиток агрономічної науки»					
1	Лекція 1. Система вищої освіти в Україні (I ч.)	2			8
2	ПЗ 1. Знайомство з навчально - адміністративною структурою ВНЗ (ТДАТУ)		2		7
	СР. Підготовка до проходження тестів к лекції 1			7	
3	Лекція 2. Система вищої освіти в Україні (II ч.)	2			8
	СР. Особливості учбового процесу в вищій школі			7	4
4	ПЗ. 2. Знайомство з історією ТДАТУ (музей) і основними напрямками розвитку		2		7
	СР. Підготовка до проходження тестів к лекції 2			7	
5	СР. Написати характеристику господарства, де працюють батьки або родичі (де розташовано, спеціалізація господарства, земельна площа, культури, техніка)			12	6
	СР. Підготовка до ПМК 1			7	
	СР. ПМК 1				10
Разом за ЗМ 1		4	4	40	50
Змістовий модуль 2.: «Значення і стан основних агрономічних галузей у народному господарстві»					
6	Лекція 3. Поняття про агрономію і її	2			6

	зв'язок з іншими науками				
	СР. Написання реферату по ефіромаслічним культурам. Підготовка до проходження тестів к лекції 3.			20	5
7	ПЗ. 3. Знайомство з Дослідним полем ТДАТУ та основними напрямками наукової роботи викладачів кафедри		2		4
8	Лекція 4. Історія розвитку агрономії як науки	2			6
	СР. Підготовка до проходження тестів к лекції 4			6	
9	ПЗ. 6. Знайомство з науковими установами міста, України		2		4
10	Лекція 5. Основне призначення і особливості сільськогосподарського виробництва	2			6
	СР. Підготовка до проходження тестів к лекції 5. Написання реферату за однією з польових культур			20	5
11	ПЗ. 5 Можливості працевлаштування випускників ВУЗу за спеціальністю «Агрономія»		2		4
12	СР. Підготовка до ПМК 2.			14	
	СР. ПМК 2				10
Разом за ЗМІ 2		6	6	60	50
Разом за ЗМІ1+ЗМ2		10	10	100	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ ДО НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ВВЕДЕННЯ ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

ПМК 1

1. Основні завдання вищої освіти.
2. Агронімічні спеціальності та спеціалізації.
3. Особливості учбового процесу у вищій школі.
4. Самостійна робота студентів у вищій школі.
5. Основи кредитно-модульної системи.
6. Науково-дослідна робота студентів у вищій школі.
7. Громадська робота студентів і студентське самоврядування.
8. Права і обов'язки студентів у вищій школі.
9. Структура аграрного вищого закладу.
10. Основні форми навчання.
11. Основи бібліотечно-бібліографічних знань.
12. Поняття про агрономію.
13. Зв'язок агрономії з іншими науками.

ПМК 2

1. Історія розвитку агрономії як науки.
2. Вклад вчених у становлення агрономії.
3. Виникнення землеробства.
4. Виникнення землеробської техніки.
5. Основне призначення сільського господарства.
6. Особливості сільськогосподарського виробництва.
7. Стан рослинництва у світі.
8. Стан рослинництва в Україні.
9. Завдання та методи в селекції.
10. Історія розвитку селекції як науки.
11. Основні напрямки і досягнення селекції ведучих с.-г. культур.
12. Основні агронімічні спеціальності.
13. Можливості працевлаштування випускників ВНЗу за спеціальністю «Агрономія».

6. Рекомендована література.

Базова:

1. Примак І.Д., Примак О.І. Введення до спеціальності: навч. посібник К. Центр учбової літератури, 2009. 392 с.

Допоміжна:

2. Гудзь В.П., Примак І.Д., Рибак М,Ф, та ін.; К. Центр учбової літератури, Адаптивні системи землеробства Навч. посібник 2007. 336 с.

3. Куян В.Г. Плодівництво К. Аграрна наука, 1998. 472 с.
4. Каленська С.М., Шевчук О.Я., Дмитришак М.Я., Козяр О.М., Демидаць Г.І. К. НАУУ, 2005. Рослинництво Підручник К. НАУУ, 2005. 502 с.
5. Барабаш О.Ю., Учакін А.П., Цизь О.М. та ін.; К. Вища шк., 2004. 431 с. Технологія вирощування овочів і плодів. Підручник.

7. Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ.
1. <http://nip.tsatu.edu.ua>
<http://nip.tsatu.edu.ua/>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ
<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
<http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Бібліотека МДСС ім. М.Ф. Сидоренка ІС НААН
4. Методичний кабінет кафедри рослинництва та садівництва.
5. Сайт кафедри рослинництва та садівництва
<http://www.tsatu.edu.ua/rosl/navchannja/dyscypliny/>
6. Джерела Інтернету.